

Sectorconvenant 2023 - 2025 afgesloten tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners van de Grafische sector (PC 130)

Tussen de VLAAMSE REGERING,

hierbij vertegenwoordigd door:

De heer Ben Weyts, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand;

De heer Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw;

hierna de 'Vlaamse Regering' genoemd,

en de SOCIALE PARTNERS van de Grafische sector,

met als vertegenwoordigers voor de werkgevers:

- Mevrouw Ilse Straetman, voorzitter raad van bestuur GRAFOC vzw, vertegenwoordiger Vlaamse nieuwsmedia , HR Manager Printing Partners Beringen;
- De heer Denis Geers, voorzitter raad van bestuur Febelgra vzw, CEO Graphius;

met als vertegenwoordigers voor de werknemers:

- De heer Jef Boonen, Ondervoorzitter GRAFOC vzw, Secretaris ACV, Bouw, Industrie & Energie;
- De heer Jan Meeuwens, Bestuurder GRAFOC vzw, Federaal Secretaris BBTK;

hierna "de sector" genoemd,

WORDT OVEREENGEKOMEN WAT VOLGT:

Verbintenissen van de Vlaamse Regering

Artikel 1. De Vlaamse Regering verbindt er zich toe in het kader van voorliggende overeenkomst tijdens de periode van 1 juli 2023 tot en met 30 juni 2025 een maximale subsidie van 212.000,00 EUR uit te betalen aan Grafoc vzw (Grafisch Opleidingscentrum), Marsveldplein 2 te 1050 Brussel (ondernemingsnummer: 0852.063.044 - bankrekeningnummer: BE70 1441 2347 5525) ter financiering van 2 VTE sectorconsulenten.

Artikel 2. De in dit sectorconvenant opgenomen engagementen zijn inspanningsverbintenissen en resultaatsverbintenissen. Bij de afrekening wordt de verantwoording van de inspanningen én van de resultaten beoordeeld:

- 70% is de inspanningsfinanciering die wordt toegekend op basis van vooraf vastgelegde inspanningsverbintenissen;
- 30% is de resultaatsfinanciering die wordt toegekend op basis van vooraf vastgelegde resultaatsverbintenissen. Dertig procent van het in artikel 1 vermelde bedrag wordt uitbetaald in zoverre de resultaatsverbintenissen behaald zijn. Als een verbintenis niet wordt behaald, wordt de dertig procent a rato van het aantal behaalde resultaatsverbintenissen uitbetaald. Als minder dan de helft van de resultaatsverbintenissen wordt behaald, wordt geen resultaatsfinanciering uitbetaald.

Artikel 3. De storting van de subsidie en de uitvoeringsmodaliteiten worden geregeld via het Besluit van de Vlaamse Regering / het Ministerieel Besluit houdende de toekenning van subsidie aan bovenvermelde sector ter uitvoering van het sectorconvenant 2023-2025 afgesloten tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners van de bovenvermelde sector.

Verbintenissen van de sector

Artikel 4. De sector formuleert de hiernavolgende analyse, strategie en doelgerichte acties en resultaatsverbintenissen:

ANALYSE EN STRATEGIE

1. De sector algemeen

De grafische nijverheid of printmedia industrie groepeert alle bedrijven die één of meerdere activiteiten uitvoeren van beeld- en tekstcreatie, drukken via offset, flexo, hoogdruk, diepdruk, zeefdruk of digitaal drukken op om het even welk materiaal, afwerking van het drukwerk en alle reproductie- en dupliceringsactiviteiten van audiovisuele communicatie.

De NACE-BEL-nomenclatuur deelt de grafische nijverheid in onder de volgende codes:

18110	2221	Krantendrukkerijen
18120	2222	Overige drukkerijen
18130	2224	Prepress- en premediadiensten
18140	2223 - 2225	Boekbinderijen en aanverwante diensten

FEBELGRA, de federatie van de Belgische grafische nijverheid, groepeerd de bedrijven die ressorteren onder de bovenstaande NaceBel codes. De krantendrukkerijen maken geen deel uit van de FEBELGRA-leden, maar van de Vlaamse Nieuwsmedia. Indien de beschikbare statistieken het toelaten, wordt de grafische nijverheid geanalyseerd exclusief de krantendrukkerijen en zelfstandigen.

2. Analyse – de sector in cijfers en trends

2.1. De sector in cijfers

Aantal werkgevers in de grafische nijverheid (excl. krantendrukkerijen) in België over de laatste 5 jaar (Bron Febelgra)

Aantal werkgevers	2017	2018	2019	2020	2021
België	845	802	751	720	685
Jaarlijkse evolutie in %	-4,95	-5,09	-6,36	-4,13	-4,86

Het totaal van de ondernemingen (werkgevers en zelfstandigen in hoofdberoep) in de grafische industrie in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk gewest bedroeg 3.968 eenheden eind 2020 waarvan 3.248 zelfstandigen in hoofdberoep (Bron: Febelgra). De afgelopen 10 jaar is de grafische sector in België gekrompen met 38,42%.

In tegenstelling tot het dalend aantal werkgevers is het aantal zelfstandigen in hoofdberoep in de Belgische grafische sector gestegen met 0,18%. Het aantal zelfstandigen in bijberoep en activiteiten na pensioen is gestegen met 1,93%.

De grafische ondernemingen zijn voornamelijk KMO's: 95,12 % van de ondernemingen heeft minder dan 50 arbeiders in dienst. Het gaat bovendien om micro-ondernemingen: 74,56 % van alle ondernemingen stelt minder dan 10 arbeiders te werk. 28% van de arbeiders zijn tewerkgesteld in 28,3% van bedrijven met meer dan 100 werknemers in dienst. (Bron: Febelgra)

- **Tewerkstelling**

De tewerkstelling, gecreëerd bij de werkgevers in de grafische nijverheid (d.w.z. excl. de zelfstandigen), wordt weergegeven in de RSZ-statistieken.

Tewerkstelling van arbeiders PC130 in de grafische nijverheid over de laatste 5 jaar (Bron WSE)

Gewest	2016	2017	2018	2019	2020
Vlaams Gewest	5.793	5.754	5.555	5.432	4.971
Jaarlijkse evolutie in %	-3,26%	-0,67%	-3,46%	-2,21%	-8,49%

De grafische sector is zeer investeringsintensief waardoor fusies, falingen en doorgedreven automatisering legio zijn met een krimpende tewerkstelling tot gevolg.

Tewerkstelling in de grafische nijverheid, arbeiders en bedienden (excl. krantendrukkerijen) in België over de laatste 5 jaar over de hoofdactiviteit (Bron Febelgra)

Hoofdactiviteit	2017	2018	2019	2020	2021
Afwerking	305	422	355	313	286
Drukken	8.276	7.959	7.368	7.008	6.709
Prepress/Overige	1.290	1.349	1.325	1.276	1.169

België (totaal)	9.871	9.730	9.048	8.597	8.164
-----------------	-------	-------	-------	-------	-------

82% van de tewerkstelling vindt plaats in bedrijven met hoofdactiviteit drukken. De werknemers zijn hier tewerkgesteld in de prepress, drukkerij en afwerking. Voor de afdeling drukkerij gaat het over de verschillende druktechnieken zoals offset-, flexo-, diep- en digitaal drukken (vellen en rotatie).

Aantal werkgevers volgens bedrijfsgrootte in België (Bron Febelgra)

AANT WN	RSZ CODE	WERKGEVERS TOTAAL
minder dan 5 werknemers	1	405
5 tot 9 werknemers	2	99
10 tot 19 werknemers	3	79
20 tot 49 werknemers	4	60
50 tot 99 werknemers	5	21
100 tot 199 werknemers	6	8
200 tot 449 werknemers	7	3
500 tot 999 werknemers	8	1

86% van de grafisch bedrijven heeft minder dan 20 werknemers in dienst. 28% van de arbeiders van de grafische sector werkt in één van de 12 bedrijven met meer dan 100 werknemers (1,78% van de bedrijven).

- **Arbeidsregime**

Tewerkstelling in de grafische nijverheid, arbeiders in Vlaanderen over de laatste 5 jaar volgens arbeidsregime (Bron WSE)

Arbeidsregime	2016	2017	2018	2019	2020
Voltijds	85,4%	85,2%	85,8%	84,7%	84,1%
Deeltijds	14,6%	14,8%	14,2%	15,3%	15,9%

In 2020 werkte 15,9% van de werknemers deeltijds in de sector. 78,2% van deze werknemers werkten in een 4/5 arbeidsregime.

- **Leeftijdsprofiel**

De grafische sector is een zeer grijze sector en de instroom van jongeren volgt de vergrijzing niet om de uitstroom door pensionering op te vangen. 22% is 55-plus (t.o.v. 18,5% op Vlaams niveau) en slechts 6% is jonger dan 25 jaar (t.o.v. 9,3% op Vlaams niveau) (Bron: WSE)

- **Gender**

De grafische sector blijft een sector met voornamelijk een mannelijke tewerkstelling. 73,9% van de tewerkstelling zijn mannen en 26,1% zijn vrouwen (Bron: WSE).

- **Herkomst**

In de grafische sector hebben 79,9% van de werknemerspopulatie een Belgische nationaliteit. In 2015 was dit nog 91,3% en in 2018 was dit 82,4%. (Bron WSE). Sinds de meting van 2018 is de tewerkstelling van werknemers met een niet Belgische nationaliteit in de grafische sector sneller gestegen dan het Vlaamse gemiddelde (14,2% voor de grafische sector t.o.v. 12,1% op Vlaams niveau)

- **Werknemers met een doelgroep vermindering**

In de grafische sector kregen in 2021 7,5‰ werknemers een VOP premie t.o.v. 5,4‰ op Vlaams niveau (Bron: WSE). In de grafische sector kregen in 2021 de bedrijven voor 0,1% van de laaggeschoolde jonge werknemers een doelgroep vermindering. Voor oudere werknemers in dienst ging het over 14% en voor nieuwe instroom van oudere werknemers ging het over 0,2% (Bron: WSE).

- **Verzuim**

In 2021 was er een ziekteverzuim van 9,9% in de grafische sector wat beduidend hoger ligt dan het Vlaamse niveau van 8,3%. Het hogere percentage is vooral toe te schrijven aan het middellange en lange verzuim.

- **Scholingsgraad in de sector**

In 2020 was 58,1% van de werknemers midden geschoold, 19,8% laag geschoold en slechts 13,4% hoog geschoold. De grafische sector betaalt zijn arbeiders volgens een loon- en functieclassificatie. Bij aanwerving focussen de bedrijven zich voornamelijk op attitude en competenties van nieuwe kandidaat werknemers.

Veel oudere werknemers hebben door opleiding tijdens hun loopbaan de digitalisering in de sector kunnen bijbenen.

- **Opleiding en vorming in de sector**

In de grafische nijverheid ging in 2019 1,69% van de gewerkte uren naar opleiding en vorming (formeel en informeel) wat een stuk hoger ligt dan het Vlaamse gemiddelde van 1,21% (Bron: [Steunpunt werk](#))

Aantal bedrijven*: dit gaat om uniek aantal bedrijven, een aantal bedrijven hebben meerdere dossiers ingediend

Dossiers	2017	2018	2019	2020	2021
Aantal dossiers	196	256	197	156	138
Aantal bedrijven	54	68	42	36	52
Aantal arbeiders	739	861	924	555	489
Bedrag	€ 138.492	€ 145.577	€ 137.929	€ 98.000	€ 165.000

GRAFOC ondersteunt bedrijven financieel wanneer er opleidingen voor arbeiders PC130 worden ingericht. Bedrijven krijgen deze tussenkomst enkel wanneer het opleidingsluik van de sociale balans is ingevuld. Naarmate het bedrijf voldoet aan bijkomende criteria (opleiden van 45-plussers, indienen opleidingsplan, erkend stagebedrijf zijn en/of innovatieve investeringen) verhoogt de tussenkomst.

- **Stages (Bron: WSE)**

Stages	Aantal
2019	71
2020	32
2021	55

De grafische bedrijven staan al van oudsher open voor stages van leerlingen uit het grafisch onderwijs en VDAB. Het aantal stages van VDAB werkzoekenden is sterk gedaald omwille van minder werkzoekenden die instromen in een VDAB grafische opleiding.

- **IBO (Bron: WSE)**

IBO	Aantal
2019	147
2020	118
2021	180

De grafisch bedrijven maken veel gebruik van IBO als opleidingsvorm voor de instroom in hun bedrijven. Na het coronajaar 2020 is het aantal IBO trajecten in 2021 sterk gestegen boven het aantal in 2019.

- **Knelpuntberoepen (Bron: VDAB)**

De beroepen drukker (de verschillende productietechnieken), drukafwerker en operator drukafwerkingsmachines behoren ook in 2022 tot de knelpuntberoepen. Gezien de grote vergrijzing in de sector verwachten de sociale partners van de grafische sector dat deze tendens de komende jaren gaat aanblijven.

2.2. Trends

Offsetdrukken (vellen en rotatie), flexo-, diepdruk, ... zijn druktechnieken die de komende decennia zullen blijven bestaan. De coronaperiode heeft ons geleerd dat producten (verpakkingen, bijsluiters voor de farma- en chemie sector, etiketten voor voeding,) die in **flexodrukken** worden geproduceerd blijven toe nemen.

Omwille van een grote verscheidenheid gedrukte producten, aantal geproduceerde exemplaren, formaat ... wint **digitaal drukken** nog meer aan belang. Naast de kwalitatieve verbeteringen in de digitale printtechnieken zien we ook dat de **printformaten en -snelheden steeds toenemen**. **3D printing (3D manufacturing)** krijgt stilaan voet aan de grond in de printmediabedrijven. Bij deze printmediabedrijven gaat het niet over het printen van onderdelen van machines of prothesen maar over het printen van **3D objecten voor communicatie of standbouw** (vb.: figuren in het Plopsa Hotel,...)

De job inhoud van de prepressers blijft evolueren. Waar vroeger Photoshop gebruikt werd om beelden te corrigeren en aangeleverde bestanden manueel werden gecontroleerd neemt **intelligente software** een groot deel van deze taken over. Prepressers krijgen hierdoor een ruimere invulling van hun taken zoals o.a. het **verwerken van data, orderopvolging, klantencontacten**, aansturen plaatbelichters en printers, ... Deze evolutie vraagt een groter **leervermogen van de werknemers**.

De klassieke beroepen (prepresser, drukker, drukafwerker, verzender en verpakker) waar vroeger binnen een bedrijf een duidelijk (taak)afbakening en afdeling was zijn aan het evolueren naar meer **hybride, afdeling overschrijdende beroepen** in de bedrijven. Deze evolutie vraagt een meer **flexibele invulling van de job** van de werknemers en hiervoor is een groter **leervermogen van de werknemers** een meerwaarde.

De **toename van de automatisering en de digitalisering** van het druk- en printproces zorgt dat deze processen rendabeler en meer ecologische worden. **Intelligentie software** gaat de commerciële dienst bijstaan in de beslissing welke print- of druktechniek de meest optimale is. Deze automatisering is dat **de investeringskosten voor printbedrijven zeer hoog zijn** om technologisch bij te blijven.

Machinefabrikanten gebruiken reeds **VR applicaties** voor hun techniekers **om machines te onderhouden**. De mogelijkheid bestaat dat in de toekomst deze applicatie ook wordt aangeboden aan techniekers van printbedrijven.

Ecologie maakt de sector duurzamer. De tijd dat de grafische sector een vervuilende sector was ligt al ver achter ons. Drukplaten bestaan uit hoogwaardig **aluminium en worden gerecycleerd** na gebruik. Papier is één van de meest gerecycleerde grondstoffen. Snijafval, misdrukken, **papieroverschotten van drukkerijen wordt 100% gerecycleerd**. Schadelijke **wasproducten** worden **meer ecologisch** en het gebruik van automatische wasinrichtingen **verlaagt het verbruik**. Inkten bevatten steeds meer **ecologisch afbreekbaar materiaal** waardoor de schadelijkheid aanzienlijk is gedaald. De technologie van **water gedragen inkten** vindt steeds meer ingang in de printmediasector.

Veel printmediabedrijven maken gebruik van **groene energie opgewekt door zonnecellen en/of windmolens**. Verschillende druksystemen verbruiken veel energie om de inkten te laten drogen op de drukdragers. Printbedrijven investeren **meer in energie zuinige systemen om inkten te laten drogen** om de energiekost te drukken.

Steeds meer print bedrijven maken gebruik van **intelligente software** om de **carbon footprint** te berekenen van drukwerk om zo het meest **ecologische en duurzame** printproduct aan hun klanten voor te stellen. Deze evolutie vraagt een groter **leervermogen van de werknemers**.

De vergrijzing slaat hard toe in de printmedia sector. De uitstroom door vergrijzing in de printmediasector kan niet opgevangen worden door de uitstroom uit grafische scholen en VDAB grafische opleidingen. Printmediabedrijven vangen deze uitstroom deels op door in te zetten op automatisering en robotisering maar stoten ook op de **limieten van automatisering en robotisering**. Door in te zetten op **in house maatwerkbedrijven** en meer **divers aan te werven via zijinstroom** trachten de printmediabedrijven de uitstroom door vergrijzing op te vangen.

Een **stijgende energiekost en hoge loonindexatie** kunnen een **rem zetten op de groei** van de bedrijven en kunnen in het slechtste geval leiden tot de **afbouw van het personeelsbestand of sluiting van bedrijven**.

3. Strategie

Goed opgeleide werknemers nu en in de toekomst is een sterke visie van de sociale partners van de grafische sector en het sectoraal vormings- en loopbaanfonds GRAFOC **zet hier maximaal op in**. Uit de trends is op te maken dat werknemers over een **voldoende leervermogen moeten beschikken om bij te blijven en te kunnen groeien**.

In 2020 heeft GRAFOC een **toekomstvisie 2025 uitgewerkt**. In dit traject zijn de sterktes en de zwakten van de organisatie in kaart gebracht, **de verwachtingen van het werkveld en welke uitdagingen de sector te wachten staan**.

GRAFOC zal in het convenant 2023-2025 **acties uitvoeren op basis van de decretale thema's**. In de acties die de sector uitvoert wordt er rekening gehouden met het **KMO- karakter** van de sector. In (regionale) partnerschappen die worden aangegaan streeft GRAFOC er naar om **complementair te werken met elkaar en elkaar maximaal te versterken met respect voor ieders competenties en eigenheid**.

De sociale partners van de grafische sector zullen **via het convenant en GRAFOC inzetten op de 5 onderstaande decretale thema's**:

Afstemming tussen onderwijs en de arbeidsmarkt

De sterke vergrijzing en ontgroening van de sector vraagt om **een verhoogde instroom van gekwalificeerde jongeren in de sector**.

De sociale partners van de grafische sector willen het **printmedia onderwijs beter afstemmen op de arbeidsmarkt** en willen er voor zorgen dat jongeren beter de weg vinden naar het printmedia onderwijs en dat de schoolverlaters (uit de printmedia opleidingen) **beter zijn voorbereid op een job in de printmedia sector**.

Instroom, zijinstroom, doorstroom en retentie

De huidige uitstroom uit het grafisch onderwijs en de grafische VDAB opleidingen zullen de uitstroom door vergrijzing niet kunnen opvangen. GRAFOC zal **bedrijven ondersteunen in hun divers aanwervingsbeleid en acties uitwerken om de retentie te voorkomen**.

Opleiding van werknemers kan voor doorstroom van werknemers naar andere functies zorgen en **ruimte creëren voor werkzoekenden waarvan de competenties nog moeten aangescherpt worden**.

Levenslang leren en competentiebeleid

In de grafische sector is belangrijk om er voor te zorgen dat de sector **over competentie werknemers blijft beschikken** en er voor te zorgen dat de huidige **werknemers bij kunnen blijven met de technologische evolutie**. Goed opgeleide werknemers voelen zich beter in het uitoefenen van hun job, zijn een meerwaarde voor het bedrijf, de sector en de klanten.

Werkbaar werk

Om de werkbaarheid te verhogen gaat GRAFOC **blijven inzetten op aanbevelingen uit de sectorale werkbaarheidsstudie van 2019**. Een aangepast opleidingsprogramma en begeleidingen van **werkgevers en werknemers kunnen de werkbaarheid verhogen**. Een verhoogde werkbaarheid kan in een aantal gevallen de **vervroegde uitstroom van werknemers en -kennis vertragen**. GRAFOC zal **deelnemen aan de intersectorale werkgroep werkbaar werk om kennis uit te wisselen** om de werkbaarheid in de printmediasector te helpen verhogen.

Diversiteit en inclusie

De sociale partners van de grafische sector zullen **bijzondere aandacht besteden aan diversiteit doorheen de verschillende prioriteiten en acties**. In contacten en samenwerking met 3de partijen maakt GRAFOC **geen onderscheid op basis van sekse, vermeend ras, kleur, afkomst, nationaliteit of etnische origine, seksuele geaardheid, burgerlijke staat, geboorte, vermogen, leeftijd, geloofs- of filosofische overtuiging, huidige of toekomstige gezondheidstoestand, handicap of lichamelijk kenmerk**. GRAFOC zal een **addendum diversiteit en inclusie indienen en deelnemen aan de intersectorale werkgroep diversiteit en inclusie om kennis uit te wisselen** om de diversiteit in de printmediasector te helpen verhogen.

RESULTAATSVERBINTENISSEN

	Resultaatsverbintenissen 2023-2025
Resultaatsverbintenis 1 Bereiken van werkvloeren (en werknemers op die werkvloeren).	Jaarlijks 50 bedrijfscontacten met informatie uitwisseling over o.a. werkbaar werk, instroom, doorstroom en retentie, levens lang leren en competentiebeleid en diversiteit en inclusie.
Resultaatsverbintenis 2 Intersectorale samenwerking.	Samen met PaperPackSkills bedrijven uit PC130 en PC136 actief benaderen om deel te nemen aan een ronde tafel onderwijs-industrie. GRAFOC is trekker

	van deze ronde tafels. Onderwijs en industrie worden samengebracht zodat wederzijdse noden en verwachtingen kunnen afgestemd worden.
Resultaatsverbintenis 3 Op basis van de analyse, op maat van de sector.	Jaarlijks 500 arbeiders (via werkgever of werknemer op eigen initiatief voor een sectorale opleidingspremie) bereiken in het kader van levens lang leren, competentie ontwikkeling en werkbaarheid.

ACTIEPLAN

Thema 1: Afstemming tussen onderwijs en de arbeidsmarkt

De sterke vergrijzing en ontgroening van de sector vraagt om een verhoogde instroom van gekwalificeerde jongeren in de sector.

De sociale partners van de grafische sector zien **duaal leren** als een mogelijke oplossing om de instroom in de grafische sector te vergroten. Voor de uitwerking van het thema 'duaal leren' dienen de sociale partners van de grafische sector een **duaal addendum** in via dewelke we inzetten op de kwantiteit en de kwaliteit van de werkplekken in het secundair onderwijs en op **duaal leren** in het hoger en volwassenenonderwijs.

De sociale partners van de grafische sector willen met onderstaande prioriteit het **printmedia onderwijs beter afstemmen op de arbeidsmarkt** en willen er voor zorgen dat **jongeren beter de weg vinden naar het printmedia onderwijs** en dat de schoolverlaters (uit de printmedia opleidingen) **beter zijn voorbereid op een job in de printmedia sector**.

In november 2022 heeft GRAFOC een ronde tafel onderwijs-industrie gehouden. Uit deze ronde tafel zijn een aantal acties naar boven gekomen die een meerwaarde kunnen zijn om onderwijs en industrie beter op elkaar af te stemmen.

*“Scholen die willen starten met **duaal leren** worden met elkaar in contact gebracht om na te gaan wat er goed is verlopen en wat beter kan. GRAFOC zal scholen **ondersteunen, o.a. via [printmediastages.be](https://www.printmediastages.be)** in hun zoektocht naar **duale leerwerkplekken** en zal **bedrijven ondersteunen om hun erkenning als duale leerwerkplek te bemachtigen**. Deze acties zullen in een **addendum **duaal leren**** worden opgenomen.*

*Leerkrachten willen graag bij blijven met de nieuwste technologie om hun leerlingen zo optimaal mogelijk te kunnen informeren. **GRAFOC zal met leveranciers bekijken welke opleidingen ze kunnen inrichten** voor leerlingen of leerkrachten en het aanbod in kaart brengen voor de scholen.*

*De instroom van leerlingen in het grafisch onderwijs en de doorstroom van deze leerlingen naar de printmediabedrijven kan beter. In het voorjaar 2023 tracht **GRAFOC een nieuwe ronde tafel** te organiseren om de **noden van onderwijs en industrie** in kaart te brengen en **mogelijke acties om de instroom naar het grafisch onderwijs te verhogen**.*

GRAFOC zal scholen individueel ondersteunen maar een aantal acties worden ook, via de vertegenwoordigers van de netten en de koepels school overschrijdend aangepakt. De raad van bestuur van GRAFOC heeft een eerste overleg gehad met deze vertegenwoordigers. Samen wordt er bekeken hoe we in een grafische richting met dubbele finaliteit (het vroegere TSO) ook drukken en/of printen in het lessenpakket kunnen onderbrengen.

Andere punten die worden aangepakt zijn o.a. welke werkgevers willen gastcolleges geven in scholen en welke leveranciers van digitale persen hebben einde leasing machines die nog een meerwaarde zijn voor onderwijs.

Niet alle initiatieven moeten van GRAFOC of de sector komen. Door het organiseren van de ronde tafels zijn leerkrachten met vernieuwde energie aan de slag gegaan. Er werd door verschillende scholen reeds contact gezocht met bedrijven en leveranciers om stages, bedrijfsbezoeken of opleidingen in te plannen.”

Prioriteiten en acties

PRIORITEIT 1: Promotie printmedia onderwijs

<p>Actie 1: Ronde tafel onderwijs-industrie</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☒ nieuwe actie</p> <p>☒ intersectorale samenwerking</p> <p>☐ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving:</p> <p>De ronde tafel onderwijs-industrie is een initiatief van GRAFOC om in gesprek te gaan met onderwijs, bedrijven en leveranciers. Hoe zien scholen en leerkrachten de evoluties en toekomst van het grafisch onderwijs en hoe zien bedrijven dit? Wat zijn de gevolgen van automatisatie, hightech en de economische trends? Welke noden en bezorgdheden hebben scholen en bedrijven?</p> <p>Tijdens deze ronde tafel wil GRAFOC samen met de betrokken partners nagaan welke acties er kunnen uitgewerkt worden om meer jongeren in grafische opleidingen aan te trekken, de uitstroom naar printmedia bedrijven vergroten en de competenties van leerlingen op te trekken.</p> <p>Betrokken partners:</p> <p>GRAFOC, PaperPackSkills, Febelgra, Fespa Belgium, werkgevers, vertegenwoordigers van de netten en de koepels en vertegenwoordigers van grafische scholen.</p> <p>Inspanningsverbintenis(-sen):</p> <p>GRAFOC streeft er naar om de werkgroepen voor de actiepunten jaarlijks bij elkaar te brengen voor o.a. de acties 4, 5, 8 en 9 van prioriteit 2.</p>
<p>Actie 2: Het Beroepenhuis</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☐ nieuwe actie</p>	<p>Omschrijving:</p> <p>In Het Beroepenhuis heeft GRAFOC een ontdekhoek en een workshop waar jongeren van de 3de graad basisonderwijs en de 1ste graad secundair onderwijs kennis kunnen maken met o.a. de (STEM) beroepen van de grafische sector.</p>

☒ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	<p>Het Beroepenhuis organiseert samen met VDAB de doedagen om jongeren kennis te laten maken met o.a. de (STEM) beroepen.</p> <p>Betrokken partners: GRAFOC, PaperPackSkills, Het Beroepenhuis en de verschillende sectoren die betrokken zijn in Het Beroepenhuis.</p> <p>Inspanningsverbintenis(-sen):</p> <ul style="list-style-type: none"> • GRAFOC zal van 2023 tot 2025 financieel (+/- 7.500 euro/jaar) blijven bijdragen bij de werking van Het Beroepenhuis (indien GRAFOC over voldoende financiële draagkracht blijft beschikken) • Indien de doedagen ingericht worden zal GRAFOC ondersteuning bieden tijdens deze doedagen. • GRAFOC blijft meewerken aan het future proof houden van Het Beroepenhuis.. • GRAFOC zal de docentenmap blijven promoten o.a. via grafoc.be en leerkrachten een digitale versie bezorgen indien er vraag naar is.
---	--

<p>Actie 3: MyFutureInPrinting, Zeg Het met Kleur en met 3D en met code</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> ☐ nieuwe actie ☒ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	<p>Omschrijving: Door deel te nemen aan één van de workshops “Zeg Het met Kleur en met 3D en met code” kunnen jongeren uit de derde graad van het secundair onderwijs (ASO, KSO en TSO), cursisten van het volwassenonderwijs en hun lesgevers kennismaken met STEM onderwerpen zoals kleur, 3D-printing, creative coding en web of things die leuk en boeiend zijn om te onderzoeken. Bovendien krijgen ze op een toegankelijke en ervaringsgerichte manier inzicht in de mogelijkheden, kansen en verschillende beroepsprofielen van de grafische en digitale mediasector. Naast de workshops zijn er eveneens lessenspakketten beschikbaar voor boven vermelde projecten.</p> <p>My future in printing is een project dat levenslang leren voor leerkrachten promoot in de grafische sector door in te zetten op digitalisering en robotica. Samen met de partners zal verder ingezet worden op het inhoudelijk uitwerken van leerlijnen voor de leerlingen van de eerste, tweede en derde graad Grafische vorming en nascholing voor leerkrachten. Via een digitaal platform www.myfutureinprinting.be wordt de uitbouw van dit bestaand project verder verspreid over heel Vlaanderen.</p>
--	--

	<p>Betrokken partners: PaperPackSkills, Arteveldehogeschool en de werkgroep MyFutureInPrinting (bedrijven, VDAB, VIGC en Talentenschool)</p> <p>Inspanningsverbintenis(-sen):</p> <ul style="list-style-type: none"> • GRAFOC zal van 2023 tot 2025 financieel (+/- 3.500 euro/jaar) blijven bijdragen bij de werking van het MyFutureInPrinting (indien GRAFOC over voldoende financiële draagkracht blijft beschikken) • GRAFOC zal van 2023 tot 2025 financieel (+/- 7.000 euro/jaar) blijven bijdragen bij de werking van Zeg Het met Kleur en met 3D en met code (indien GRAFOC over voldoende financiële draagkracht blijft beschikken) • GRAFOC zal via diverse kanalen promotie voeren voor MyFutureInPrinting, Zeg Het met Kleur en met 3D en met code. • GRAFOC zal tijdens de ronde tafel (zie hoger) bekijken wat de meerwaarde kan zijn van MyFutureInPrinting, Zeg Het met Kleur en met 3D en met code • GRAFOC zal via diverse kanalen o.a. website, nieuwsbrieven, ... promotie voeren voor deze actie.
--	--

PRIORITEIT 2: Afstemmen onderwijs arbeidsmarkt

<p>Actie 4: Ontwikkelen en bijsturen beroepskwalificaties</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☐ nieuwe actie</p> <p>☒ intersectorale samenwerking</p> <p>☐ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving: BK's verder ontwikkelen voor de printmedia beroepen van de toekomst . Hierbij voorzien we een maximale en zo generalistisch mogelijke samenwerking met andere sectoren die gelijklopende profielen hebben zodat de multi-inzetbaarheid intersectoraal van toekomstige schoolverlaters kan gegarandeerd worden. De VLAMT studie is gebruikt als hulpmiddel om de toekomstige beroepen en de beroepskwalificaties mee vorm te geven aangevuld met de input van werkgevers en werknemers van innoverende bedrijven. Beroepen blijven evolueren en GRAFOC zal, indien nodig, samen met AHOVOKS de BK's bijsturen</p> <p>Betrokken partners: GRAFOC, PaperPackSkills, andere sectoren met/zonder convenant zoals o.a.: chemie, kunststoffen en life sciences, Handel – Detailhandel, Handel – Zelfstandige kleinhandel, Kleding en Confectie, Lokale Besturen, Social Profit, ... AHOVOKS, netten en koepels</p>
--	--

	<p>Inspanningsverbintenis(-sen): GRAFOC wil zijn kennis en expertise ter beschikking stellen bij het ontwikkelen en/of bijsturen van BK's</p>
<p>Actie 5: Werkplekleren, stages en kwaliteitsvolle stageplaatsen</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☐ nieuwe actie ☒ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving: Een stageplaats moet kwaliteitsvol zijn om een meerwaarde te betekenen voor de leerling of cursist. Om een overzicht van kwaliteitsvolle stageplaatsen in kaart te brengen heeft GRAFOC de website printmediastages.be ontwikkeld.</p> <p>Betrokken partners: GRAFOC, PaperPackSkills en bedrijven uit diverse paritaire comités.</p> <p>Inspanningsverbintenis(-sen):</p> <ul style="list-style-type: none"> • GRAFOC zal via diverse kanalen promotie voeren voor printmediastages.be via o.a. nieuwsbrieven, website, bedrijfsbezoeken, ... • Deze actie zal verder uitgewerkt worden in het addendum duaal leren. via o.a. nieuwsbrieven, website, bedrijfsbezoeken, ...
<p>Actie 6: Deelname aan GIP jury's</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☒ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving: GRAFOC heeft de afgelopen 20 jaar jaarlijks deelgenomen aan GIP (Geïntegreerde Proef) jury's van leerlingen van het 6de en 7de jaar uit printmedia richtingen. GRAFOC kan op deze wijze op de hoogte blijven van de kennis en competenties van leerlingen uit printmedia opleidingen. De vertegenwoordigers van GRAFOC geven hier constructieve feedback aan leerkrachten en leerlingen om de doorstroom van leerlingen naar het werkveld of verdere studies te optimaliseren.</p> <p>Door de hervorming van onderwijs kunnen deze GIP jury's mogelijk weg vallen of hervormd worden.</p> <p>Betrokken partners: GRAFOC en diverse printmedia scholen</p> <p>Inspanningsverbintenis(-sen): Indien de GIP jury's blijven bestaan of er een alternatief komt voor deze GIP jury's zal GRAFOC deelnemen aan deze jury's en op basis van de deelname feedback formuleren om doorstroom van leerlingen naar het werkveld of verdere studies te bevorderen.</p>
<p>Actie 7: Overleg met pedagogisch adviseurs van netten en koepels</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☒ nieuwe actie</p>	<p>Omschrijving: De ronde tafel onderwijs-industrie is een initiatief van GRAFOC om in gesprek te gaan met onderwijs, bedrijven en leveranciers. Hoe zien scholen en leerkrachten de evoluties en toekomst van het grafisch onderwijs en hoe zien bedrijven dit? Wat</p>

☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	<p>zijn de gevolgen van automatisatie, hightech en de economische trends? Welke noden en bezorgdheden hebben scholen en bedrijven?</p> <p>Afhankelijk van de noodzaak kunnen een aantal acties regionaal uitgerold worden en hiervoor zal GRAFOC overleg plegen met vertegenwoordigers van de netten en de koepels.</p> <p>Betrokken partners: GRAFOC, vertegenwoordigers van de netten en de koepels.</p> <p>Inspanningsverbintenis(-sen): De bestuurders van GRAFOC engageren zich om jaarlijks een overleg te plannen met vertegenwoordigers van de netten en de koepels</p>
--	---

<p>Actie 8: Competentieontwikkeling van leerkrachten</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> ☐ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	<p>Omschrijving: De sociale partners van de grafische sector zien stages en opleiding voor en van leerkrachten als een meerwaarde. Door opleiding en stage kunnen leerkrachten zich nog beter informeren over de technologische evoluties in de printmedia industrie en dit beter overdragen op de leerlingen.</p> <p>Betrokken partners: GRAFOC, vertegenwoordigers van de netten en de koepels, printmedia scholen, individuele leerkrachten en (commerciële) opleidingsverstrekkers</p> <p>Inspanningsverbintenis(-sen):</p> <ul style="list-style-type: none"> • GRAFOC zal tijdens ronde tafels een bevraging doen welke opleidingen een meerwaarde kunnen zijn voor leerkrachten. • GRAFOC zal opleidingsverstrekkers bevragen welke opleidingen ze kunnen inrichten en dit voorstellen aan vertegenwoordigers van netten en koepels, en directies en leerkrachten van printmedia scholen en opvolgen • GRAFOC voorziet jaarlijks +/- 5.000 euro voor opleiding van leerkrachten uit printmedia scholen (indien GRAFOC over voldoende financiële draagkracht blijft beschikken).
---	--

<p>Actie 9: Ondersteuning bij technologische investeringen</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> ☒ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	<p>Omschrijving: Tijdens de ronde tafel van november 2022 werden voorstellen gelanceerd hoe scholen technische opleidingen kunnen inrichten rekening houdende met de hoge investeringskost voor grafische apparatuur. Leasing van printers is een mogelijke piste.</p>
--	---

	<p>Betrokken partners: GRAFOC, vertegenwoordigers van de netten en de koepels, individuele grafische scholen, netten en koepels</p>
	<p>Inspanningsverbintenis(-sen):</p> <ul style="list-style-type: none"> • GRAFOC zal samen met bedrijven en vertegenwoordigers van scholen een overzicht opmaken aan welke technische voorwaarden digitale printers moeten voldoen om een meerwaarde te zijn voor een printmedia opleiding. GRAFOC neemt geen engagement om zelf (mee) te investeren in apparatuur. • GRAFOC zal diverse leveranciers van grafische apparatuur bevragen welke einde leasingmachines ze ter beschikking hebben en dit communiceren naar scholen.

Thema 2: Instroom, zijinstroom, doorstroom en retentie

Door de toenemende vergrijzing zal er ingezet worden op het verhogen van de **instroom in de sector**. De sociale partners van de grafische sector zijn er van overtuigd dat **VDAB een regisseursrol kan bekleden** in het bereiken van werkzoekenden, niet beroepsactieven, Op deze wijze kan **VDAB als SPOK optreden** waardoor **sectorconsulenten efficiënter kunnen** werken aan instroom- en toeleidingsprojecten.

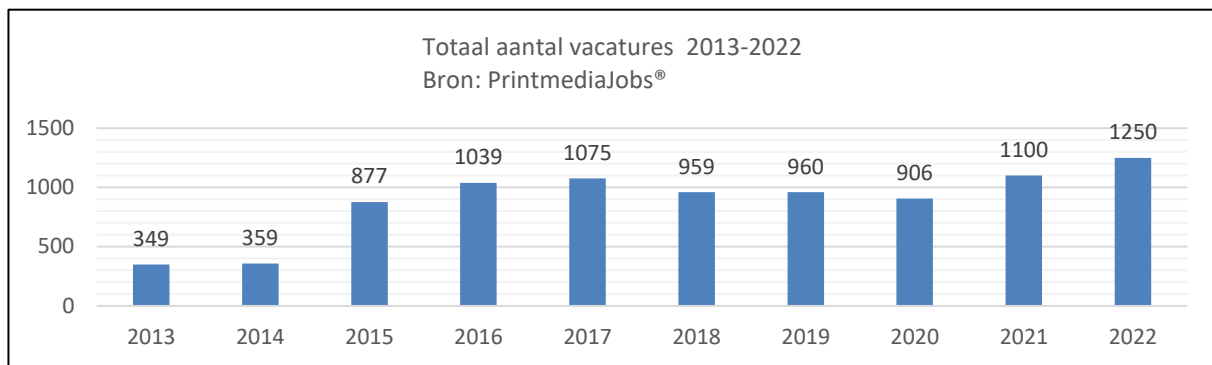
In afwachting dat VDAB deze rol kan invullen zal GRAFOC bij het inrichten van toeleidingsprojecten **contact opnemen met vertegenwoordigers van regionale partners van VDAB, OCMW, steden en gemeenten, ...via lokale partnerschappen** om een bredere doelgroep te bereiken. Indien de basiscompetenties van nieuwe instroom zoals o.a. **rekenen en Nederlands, begrijpen en lezen onvoldoende** blijkt te zijn kan een **organisatie zoals het Centrum voor Basiseducatie** een belangrijke rol spelen (deze informatie zal gedeeld worden in de kennistest Nederlands en rekenen dat wordt opgenomen in het addendum diversiteit en inclusie).

Indien er een vraag komt van diverse regionale partners kan GRAFOC **informatie sessies (en mogelijk vacatures aanreiken) aan werkzoekenden/niet beroepsactieven/... geven** die aan de slag willen gaan in de printmedia sector.

GRAFOC zal bedrijven **ondersteunen en advies geven** bij o.a. **competentiebeleid, werkbaarheid, levens lang leren, loopbaan coaching en outplacement**. GRAFOC zal in de acties rekening houden met het **KMO karakter van de sector**.

Om **vervroegde uitstroom te voorkomen** zal GRAFOC **inzetten op het retentiebeleid** door o.a. **aangepaste opleidingen aan te bieden, advies geven aan werkgevers en medewerkers om vervroegde uitstroom te voorkomen, ...**

Vacatures

Uit eigen verzamelde data (via diverse vacature sites, rechtstreekse input van bedrijven, ...) merken we dat er nog steeds vraag is naar technische profielen. (Bron: Vacature rapport 2013-2022). De meest gevraagde profielen in 2022 waren prepresser/vormgever, drukkers, drukafwerkers en digital print operatoren.

Prioriteiten en acties

PRIORITEIT 1: Bedrijven ondersteunen in hun divers aanwervingsbeleid

<p>Actie 1: Bedrijven informeren over een divers aanwervingsbeleid</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☒ nieuwe actie</p> <p>☐ intersectorale samenwerking</p> <p>☐ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving: Om openstaande vacatures in te vullen zetten sommige bedrijven misschien nog onvoldoende in op een meer divers aanwervingsbeleid.</p> <p>Betrokken partners: GRAFOC en individuele bedrijven</p> <p>Inspanningsverbintenis(-sen):</p> <ul style="list-style-type: none"> • GRAFOC zal via diverse kanalen o.a. nieuwsbrieven, website, bedrijfsbezoeken, ... promotie voeren voor een divers aanwervingsbeleid. • Acties om tot een divers aanwervingsbeleid te komen worden in een addendum diversiteit en inclusie opgenomen.
<p>Actie 2: Lokale samenwerking voor een meer diverse instroom</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☐ nieuwe actie</p> <p>☐ intersectorale samenwerking</p> <p>☒ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving: Om openstaande vacatures in te vullen zetten sommige bedrijven misschien nog onvoldoende in op een meer divers aanwervingsbeleid. Samenwerking met lokale besturen, OCMW's kan een bijkomende piste zijn om openstaande vacatures in te vullen.</p> <p>Betrokken partners: Lokale besturen, OCMW's, ...</p> <p>Inspanningsverbintenis(-sen):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op de website van GRAFOC zal een overzicht van mogelijk regionale en lokale partners ter beschikking gesteld worden voor bedrijven.

	<ul style="list-style-type: none"> • Acties om tot een lokale samenwerking te komen worden in een addendum diversiteit en inclusie opgenomen. • Indien GRAFOC toeleidingsprojecten inricht zal GRAFOC (via VDAB netwerkmanagers) contact opnemen met regionale partners.
--	--

PRIORITEIT 2: Instroom van werkzoekenden waarvan de competenties nog moeten aangescherpt worden

<p>Actie 3: PrintmediaJobs</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☐ nieuwe actie</p> <p>☒ intersectorale samenwerking</p> <p>☒ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving:</p> <p>Met PrintmediaJobs bereikt GRAFOC bedrijven met grafische vacatures uit diverse sectoren. Om openstaande vacatures in te vullen zetten sommige bedrijven misschien nog onvoldoende in op een meer divers aanwervingsbeleid. Bedrijven kunnen hun vacatures verspreiden via PrintmediaJobs om een ruimere doelgroep te kunnen bereiken. Vertegenwoordigers van OCMW 's, lokale besturen kunnen op PrintmediaJobs vacatures vinden voor mensen die op zoek zijn naar werk in de printmediasector.</p>
	<p>Betrokken partners:</p> <p>GRAFOC, individuele bedrijven OCMW's, lokale besturen</p>
	<p>Inspanningsverbintenis(-sen):</p> <ul style="list-style-type: none"> • GRAFOC zal bij bedrijven promotie voeren voor PrintmediaJobs. • GRAFOC zal vertegenwoordigers van OCMW 's, lokale besturen een mail sturen met een link naar PrintmediaJobs • Acties om PrintmediaJobs te promoten worden in een addendum diversiteit en inclusie opgenomen.

PRIORITEIT 3: Retentiebeleid en Jobcrafting

<p>Actie 4: Voorkomen dat medewerkers vroegtijdig uitstromen</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☐ nieuwe actie</p> <p>☐ intersectorale samenwerking</p> <p>☐ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving:</p> <p>Veranderingen (jobinhoud, productietechnieken, werkwijzen, ...) in bedrijven kan voor medewerkers zorgen voor onrust. Deze onrust kan leiden tot vervroegde uitstroom. Een goede en duidelijke communicatie tussen leidinggevend en medewerkers kan de drempel verlagen om veranderingen vlotter door te voeren.</p> <p>De sociale partners van de grafische sector willen medewerkers die, omwille van gezondheid of voldoende dienstjaren de sector willen verlaten, hierin niet beperken. De sociale partners van de grafische sector zijn wel voorstander om kennis in de</p>
--	--

	sector te houden en de vervroegde uitstroom van ervaren medewerkers te beperken.
	Betrokken partners: GRAFOC, individuele bedrijven en individuele medewerkers
	Inspanningsverbintenis(-sen): <ul style="list-style-type: none"> • GRAFOC zal werkgevers en medewerkers adviseren (via een PrintmediaCoaching traject) om de vervroegde uitstroom te beperken. • GRAFOC zal op basis van coaching gesprekken medewerkers en werkgevers mogelijkheden tot een alternatieve job invulling, binnen het bedrijf, voorstellen.

<p>Actie 5: Gepensioneerde werknemers inzetten als technische coachen op de werkvloer</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☒ nieuwe actie</p> <p>☐ intersectorale samenwerking</p> <p>☐ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving: De sociale partners van de grafische sector willen medewerkers die de sector wensen te verlaten omwille van pensionering hier niet in tegenhouden. Werknemers die uitstromen omwille van de pensioenleeftijd hebben mogelijk nog nood (financieel, passie voor het beroep, ...) aan een beperkte beroepsactiviteit. Indien deze gepensioneerde werknemers hun kennis nog willen overdragen op nieuwe werknemers kan dit een meerwaarde zijn voor de werknemers en een uitdaging voor de gepensioneerde werknemers.</p> <p>Een voltijdse of deeltijdse opdracht is mogelijk niet haalbaar voor de werkgever of de gepensioneerde werknemer (onvoldoende training te geven, beperkte bijverdienen na pensioen, gezondheid, ...)</p> <p>Betrokken partners: GRAFOC, individuele bedrijven en individuele medewerkers</p> <p>Inspanningsverbintenis(-sen): De sociale partners van de grafische sector bekijken op welke wijze deze gepensioneerde werknemers kunnen ingeschakeld worden en werken bij goedkeuring een voorstel uit.</p>
--	--

<p>Actie 6: Outplacement</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☐ nieuwe actie</p> <p>☐ intersectorale samenwerking</p> <p>☐ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving: De sociale partners van de grafische sector willen ontslagen werknemers ondersteunen en begeleiden naar een nieuwe tewerkstelling in de sector en zijn voorstander om kennis in de sector te houden. Indien werknemers de sector willen verlaten primeert een nieuwe tewerkstelling van de ontslagen werknemer. De sociale partners van de grafische sector hebben in 2020 een aanbod uitgewerkt om ontslagen werknemers, die buiten het wettelijk aanbod van</p>
--	---

	outplacement vallen, gratis een traject van 4 halve dagen aan te bieden.
	Betrokken partners: Outplacementkantoren (SBS en Select HR)
	Inspanningsverbintenis(-sen): <ul style="list-style-type: none"> • GRAFOC ondersteunt outplacementkantoren die ontslagen werknemers PC130 begeleiden. GRAFOC zal in het convenant 2023 – 2025 tijdens infosessie met ontslagen werknemers in gesprek treden. • PC130 werknemers die tijdens deze gesprekken aangeven dat ze de sector willen verlaten zullen optimaal geïnformeerd worden. Deze informatie kan zijn dat GRAFOC een tussenschakel wordt tussen het outplacementskantoor en andere vormingsfondsen van sectoren waar de ontslagen werknemers interesse in vertonen. • GRAFOC zal via diverse kanalen (o.a. gedrukte en digitale media) promotie voeren voor het gratis aanbod van de sociale partners van de grafische sector.

Thema 3: Levenslang leren en competentiebeleid

Levens Lang Leren in de grafische sector is belangrijk om er voor te zorgen dat de sector over competente werknemers blijft beschikken en dat de huidige werknemers bij kunnen blijven met de technologische evolutie.

Goed opgeleide werknemers voelen zich beter in het uitoefenen van hun job, zijn een meerwaarde voor het bedrijf, de sector en de klanten

Om opleidingen gestructureerd te laten verlopen promoot GRAFOC opleidingsplannen voor bedrijven en individuele werknemers. GRAFOC biedt advies aan bedrijven over de juiste technische- en softskill opleidingen voor de werknemers.

GRAFOC zal aangepaste opleidingen (gratis) aanbieden aan werknemers van de sector voor de betalende opleidingen kunnen de bedrijven een dossier indienen voor een financiële tussenkomst.

Werknemers die op eigen initiatief een functie gebonden of softskill opleiding volgen kunnen beroep doen op een persoonlijk opleidingsbudget.

GRAFOC voorziet in samenwerking met verschillende opleidingsverstrekkers eveneens een online opleidingsaanbod voorzien.

Werknemers die hun loopbaan in vraag stellen kunnen beroep doen op loopbaancoaching. Werknemers die ontslagen worden en niet in aanmerking komen voor een outplacement kunnen beroep doen op een verkort outplacementtraject dat door de sector aangeboden wordt. Outplacementkantoren zullen bijgestaan worden om de ontslagen werknemers zo snel mogelijk terug aan de slag te krijgen (in de sector).

Prioriteiten en acties

PRIORITEIT 1: Competentieontwikkeling van medewerkers

<p>Actie 1: Opleidingsbudget voor bedrijven en medewerkers</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☐ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving: Om werknemers te ondersteunen bij de opleiding die ze op eigen initiatief willen volgen voorzien de sociale partners van de grafische sector financiële middelen. Elke PC130 werknemer krijgt een jaarlijks opleidingsbudget van 250 euro voor het volgen van job gerelateerde opleidingen die de competenties van de werknemer kunnen verhogen.</p> <p>Om bedrijven te ondersteunen bij de opleiding van hun werknemers PC130 voorzien de sociale partners van de grafische sector financiële middelen. Deze bedragen zijn geplafonneerd per bedrijfsgrootte maar kunnen verhoogd worden indien werkgevers voldoen aan een aantal voorwaarden (indienen opleidingsplan, erkend stagebedrijf, opleiding 45-plussers en opleidingen voor innovatieve investeringen). De bedrijven kunnen enkel aanspraak maken op deze tussenkomst indien ze het opleidingsluik van hun sociale balans invullen (look voor bedrijven met minder dan 20 WN's).</p> <p>Betrokken partners: Individuele werknemers en werkgevers</p> <p>Inspanningsverbintenis(-sen): GRAFOC zal via diverse kanalen (o.a. bedrijfsbezoeken, infosessie voor werknemers, gedrukte en digitale media) promotie voeren voor het opleidingsbudget waarvoor ze in aanmerking komen.</p>
<p>Actie 2: Softskill- en technisch opleidingsaanbod</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☐ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving: De sociale partners van de grafische sector zijn er van overtuigd dat levenslang leren een noodzaak is om er voor te zorgen dat de huidige werknemers bij kunnen blijven met de technologische evolutie. Goed opgeleide werknemers voelen zich beter in het uitoefenen van hun job en zijn een meerwaarde voor het bedrijf en de sector. Technische opleidingen (machine opleidingen) maken een groot deel uit van de gegeven opleidingen. Naast deze technische opleidingen verhogen softskill opleidingen ook de competenties van werknemers.</p> <p>Betrokken partners: Individuele bedrijven en werknemers PC130 en diverse opleidingsverstrekkers</p> <p>Inspanningsverbintenis(-sen): GRAFOC zal via diverse kanalen (o.a. bedrijfsbezoeken, infosessie voor werknemers, gedrukte en digitale</p>

	media) promotie voeren voor het (open) softskill opleidingsaanbod.
<p>Actie 3: Opleidingspaspoort voor medewerkers</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☐ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving: Om in aanmerking te komen voor het opleidingsbudget moeten werkgevers informatie ingeven in het digitaal platform “Anna” over de gevolgde opleiding, de naam van de werknemers, ...</p> <p>Betrokken partners: Individuele werkgevers en werknemers</p> <p>Inspanningsverbintenis(-sen): GRAFOC zal promotie voeren voor het opleidingspaspoort zodat werkgevers en werknemers een overzicht kunnen krijgen van de gevolgde opleidingen (per werknemer)</p>
<p>Actie 4: Online opleidingstool theoretische kennis van het grafisch productieproces</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☐ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving: De printmedia sector heeft zijn stroom van kandidaten zonder een grafische achtergrond. Om de theoretische kennis van deze kandidaten en werknemers te verhogen ontwikkeld GRAFOC een online opleidingstool om de kennis van het grafische vak te verhogen.</p> <p>Betrokken partners: GRAFOC, opleidingsverstrekkers, individuele werknemers en individuele bedrijven</p> <p>Inspanningsverbintenis(-sen):</p> <ul style="list-style-type: none"> • GRAFOC zal deze opleidingstool integreren in de PrintmediaJobs applicatie en via diverse kanalen promotie voeren voor dit aanbod. • GRAFOC bekijkt om dit aanbod ook open te stellen voor werkzoekenden en zal bij de lancering van deze tool de VDAB accountmanager voor de grafische hierover informeren.
<p>Actie 5: Opleidingsplannen</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☐ nieuwe actie ☒ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving: In een opleidingsplan kan een werkgever een forecast maken van opleidingen die voor de (individuele) werknemers kunnen gepland worden. Via deze tool kunnen werkgevers en werknemers samen bekijken welke opleidingen er in een werkingsjaar kunnen/moeten gevolgd worden. Aan de hand van een opleidingsplan kan de werkgever de opleiding optimaal inplannen om de productie niet onnodig negatief te beïnvloeden.</p> <p>Betrokken partners: GRAFOC, sectorenfondsen uit het industrie partnerschap ESF&DO en individuele bedrijven</p>

	Inspanningsverbintenis(-sen): <ul style="list-style-type: none"> • GRAFOC zal bij bedrijven promotie voeren voor opleidingsplannen. • Acties om opleidingsplannen uit te rollen worden in het ESF&DO project opgenomen.
Actie 6: Intersectorale samenwerking Duid aan (indien van toepassing): Dit is een ☒ nieuwe actie ☒ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	Omschrijving: Met de campagne iedereen kan bijleren wordt er expliciet gericht op medewerkers en worden ze geïnformeerd op het belang en de meerwaarde om ook tijdens je loopbaan te blijven leren. Betrokken partners: GRAFOC, Communicatiebureau, andere sectorfondsen, SERV, partnerschap Levenslang Leren Inspanningsverbintenis(-sen): GRAFOC ondersteunt de intersectorale campagne levenslang leren door communicatie te voeren voor dit project.

Thema 4: Werkbaar werk

In de werkbaarheidsstudie (nachtarbeid) die de sector heeft uitgevoerd in 2019 stelden we de werkgevers de vraag een inschatting te maken van welk percentage van hun werknemers het haalbaar acht tot aan de pensioenleeftijd verder te blijven werken in de huidige functie. De grootste groep werkgevers (42%) denkt dat 75% van hun werknemers de huidige functie verder kunnen zetten tot aan hun pensioenleeftijd. 61% van de werknemers gaven aan dat ze daartoe niet in staat zullen kunnen zijn. Een derde van de werkgevers (34%) schatten in dat de helft van hun werknemers ertoe in staat zijn en de andere helft niet.

82% van de werknemers gaf aan dat ze mits aangepast werk wel in staat zijn om verder te blijven werken bij de huidige werkgever. 92% van de werkgevers gaf aan dat het in hun ogen cruciaal is om aangepast werk aan te bieden aan gemotiveerde werknemers om ze op die manier langer aan het werk te kunnen houden. 73% van de werkgevers vond het niet alleen belangrijk, maar paste het reeds toe in de onderneming.”

Eén van de doelen van werkbaarheid is om de werknemers de kans te geven om onder optimale gezondheidstoestand te kunnen blijven werken tot aan hun pensioengerechtigde leeftijd.

De werknemers die hebben deelgenomen aan de enquête geven zichzelf een gemiddelde gezondheidsscore van 7,05 (op 10). Indien we ons focussen op de 44,68% van de 50-plussers die aan de enquête hebben deelgenomen geeft deze doelgroep eveneens een score van 7,24 (op 10).

Om de werkbaarheid te verhogen worden 5 aanbevelingen (betrokkenheid, autonomie, gezondheid, planning van ploegen en afbouw nachtarbeid) geadviseerd. Deze adviezen en mogelijke oplossingen zullen via diverse kanalen met de bedrijven en werknemers gecommuniceerd worden.

Prioriteiten en acties

PRIORITEIT 1: Sensibilisering werkbaarheid

Actie 1: Sensibiliseren werkbaarheid en verspreiden aanbevelingen Duid aan (indien van toepassing): Dit is een ☐ nieuwe actie ☒ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	Omschrijving: Eén van de doelen van werkbaarheid is om werknemers de kans te geven om onder optimale gezondheidstoestand te kunnen blijven werken tot aan hun pensioengerechtigde leeftijd. Bewustmaking van de valkuilen en hulpmiddelen om werkbaarheid te verbeteren zijn daarom belangrijk. In 2018 - 2019 heeft GRAFOC een onderzoek verricht naar werkbaarheid in de grafische sector. Uit dit onderzoek zijn 5 aanbevelingen naar boven gekomen om de werkbaarheid te verhogen.
	Betrokken partners: GRAFOC, individuele bedrijven en werknemers PC130
	Inspanningsverbintenis(-sen): <ul style="list-style-type: none">• GRAFOC zal via diverse kanalen (o.a. bedrijfsbezoeken, infosessie voor werknemers, gedrukte en digitale media) werknemers en werkgevers sensibiliseren over het belang van werkbaarheid.• GRAFOC zal de aanbevelingen voor het verhogen van de werkbaarheid via diverse kanalen (o.a. bedrijfsbezoeken, infosessie voor werknemers en werkgevers, gedrukte en digitale media) communiceren.• GRAFOC zal promotie voeren voor hulpmiddelen om de werkbaarheid te verhogen door o.a. voor werkbaarheidscheques en de website van www.werkbaarwerk.be

PRIORITEIT 2: Opleiding en vorming verhoging werkbaarheid

Actie 2: Inrichten opleiding en vorming verhoging werkbaarheid Duid aan (indien van toepassing): Dit is een ☐ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	Omschrijving: Een aangepast opleidingsprogramma en begeleidingen van werkgevers en werknemers kunnen de werkbaarheid verhogen. Uit het werkbaarheidsonderzoek dat GRAFOC in 2018 en 2019 heeft gevoerd zijn een aantal opleidingen naar voor gekomen die de werkbaarheid kunnen verhogen (o.a. omgaan met stress, goede slaap hygiëne, gezonde voeding, ...). Uit een sectorbevraging van maart 2020 zijn een aantal opleidingen naar voor gekomen die een meerwaarde kunnen zijn om de werkbaarheid te verhogen (o.a. omgaan met medewerkers en leidinggevenden, ...)
	Betrokken partners: GRAFOC individuele bedrijven en werknemers PC130 en diverse opleidingsverstreckers

	<p>Inspanningsverbintenis(-sen):</p> <ul style="list-style-type: none"> • GRAFOC zal een open opleidingsaanbod (sector overschrijdend) inrichten om de werkbaarheid te verhogen. • GRAFOC zal naast het open aanbod ook in house opleidingen, op maat van het bedrijf aanbieden. • Indien er een meerderheid van PC130 werknemers deze in house opleidingen volgt kunnen bedienden en werkgevers eveneens aansluiten bij deze opleidingen.
--	--

PRIORITEIT 3: Deelname aan de intersectorale werkgroep werkbaarheid

<p>Actie 3: Deelname aan de intersectorale werkgroep werkbaarheid</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☒ nieuwe actie</p> <p>☒ intersectorale samenwerking</p> <p>☐ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving: GRAFOC sensibiliseert reeds werkgevers en medewerkers over werkbaarheid en heeft reeds een ruim aanbod van opleidingen die de werkbaarheid kunnen verhogen. De sociale partners van de grafische sector zien de deelname aan een intersectorale werkgroep werkbaarheid als een meerwaarde. Het uitwisselen van ideeën op intersectorale bijeenkomsten kan leiden tot nieuwe acties om de werkbaarheid te verhogen.</p>
	<p>Betrokken partners: SERV en sectoren met en sectorconvenant</p>
	<p>Inspanningsverbintenis(-sen): Medewerkers van GRAFOC zullen deelnemen aan de intersectorale werkgroep werkbaarheid georganiseerd door de SERV</p>

Thema 5: Diversiteit en inclusie

De sociale partners van de grafische sector zien diversiteit als een rode draad in al de acties die ze doen in en naast het convenant.

In contacten met werkgevers, medewerkers en werkzoekenden maakt GRAFOC geen onderscheid op basis van sekse, vermeend ras, kleur, afkomst, nationaliteit of etnische origine, seksuele geaardheid, burgerlijke staat, geboorte, vermogen, leeftijd, geloofs- of filosofische overtuiging, huidige of toekomstige gezondheidstoestand, handicap of lichamelijk kenmerk.

Indien een werkgever, medewerker of werkzoekende aan GRAFOC meldt dat hij/zij/hen slachtoffer is van enige vorm van discriminatie zal **GRAFOC in overleg met treden met de betrokkenen en trachten een bemiddelende rol te spelen.** Indien deze eerste aanpak niet werkt zal GRAFOC de vakbond van de medewerker of werkzoekenden contacteren. Indien een werkgever aangeeft dat hij/zij/hen slachtoffer is van enige vorm van discriminatie zal GRAFOC contact opnemen met de grafische federatie Febelgra. **Wanneer de betrokken partijen halsstarrig bij hun standpunt blijven zal GRAFOC Unia hier van op de hoogte brengen.**

GRAFOC zal de intersectorale non-discriminatiecode blijven verspreiden in de sector via o.a. bedrijfsbezoeken, opnemen op de website, Werkgevers en werknemers die vragen hebben over

discriminatie zullen ondersteund worden en geïnformeerd over mogelijke kanalen waar discriminatie kan gemeld worden (o.a. Unia, vakbonden, werkgeversfederatie, ...)

De sector stelt een addendum 'diversiteit en inclusie' op en werkt dit thema verder uit in het addendum diversiteit en inclusie bij het sectorconvenant 2023-2025.

*De sector stelt **geen** addendum 'diversiteit en inclusie' op en werkt dit thema verder uit in het sectorconvenant 2023-2025 met volgende prioriteiten en acties:*

Artikel 5. Sectorconsulenten

De sector verbindt er zich toe de subsidie uitsluitend aan te wenden ter uitvoering van deze acties. Hiertoe worden effectief 2 VTE- sectorconsulenten ingezet. Zij zijn tewerkgesteld in een paritair beheerde organisatie en werken onder paritair toezicht.

De sectorconsulenten zijn belast met het geheel van coördinerende, rapporterende en ondersteunende taken ter uitvoering van het sectorconvenant.

De loon- en werkingskosten van deze sectorconsulenten komen in aanmerking als subsidiabele kosten voor zover zij betrekking hebben op de uitvoering van deze sectorspecifieke acties en voor zover ze uitgevoerd worden binnen de looptijd van het sectorconvenant. Bij ziekte of ongeval van de sectorconsulent komt de periode van arbeidsongeschiktheid die door het gewaarborgd loon wordt vergoed in aanmerking voor de subsidie. De subsidie wordt in mindering gebracht wanneer de werkgever de afwezige sectorconsulent niet vervangt na afloop van de periode die is gedekt door het gewaarborgde loon. Periodes van tijdskrediet, loopbaanonderbreking of moederschapsverlof komen niet in aanmerking voor financiering, tenzij wordt aangetoond dat de functie van de sectorconsulent(e) tijdelijk tijdens zijn of haar afwezigheid door een vervang(st)er afdoende wordt uitgeoefend.

De maximale subsidie wordt toegekend voor de inzet van 2 VTE op jaarbasis. Indien de sectorconsulent tijdens zijn of haar afwezigheid niet afdoende vervangen wordt voor het continueren van de inspanningen in het kader van het sectorconvenant, vermindert de maximale werkingssubsidie. De werkingssubsidie wordt dan berekend per consulent per dag van de looptijd. Dit bedrag wordt vermenigvuldigd met het aantal dagen waarop geen/te weinig consulenten tewerk gesteld waren en in mindering gebracht.

De sector zal de naam van de sectorconsulenten aan het departement Werk en Sociale Economie bezorgen en wijzigingen melden. De sector bezorgt de naam van de sectorconsulent, het INSZ-nummer en de DmfA-gegevens.

Artikel 6. Evaluatie

Ter verantwoording en ter evaluatie van deze overeenkomst bezorgt de sector ten laatste op **30 september 2024** een voortgangsrapport en ten laatste op **30 september 2025** een eindrapport aan het departement Werk en Sociale Economie. Het voortgangs- en eindrapport omvatten:

- de rapportering over de verschillende initiatieven ter realisering van het sectorconvenant;
- de toetsing van de realisaties aan de resultaatsverbintenissen en de doelstellingen vermeld in het sectorconvenant;
- de financiële verantwoording van de aanwending van de ontvangen subsidiebedragen (enkel voor het eindrapport).

Het departement Werk en Sociale Economie voorziet richtlijnen voor de inhoudelijke en financiële rapportage. Bij de opvolgingsmomenten en evaluaties wordt nagegaan of de aangegane verbintenissen ook effectief zijn bereikt.

Artikel 7. Beëindiging

Het sectorconvenant wordt afgesloten voor een periode van 2 jaar. Het sectorconvenant kan niet stilzwijgend worden verlengd.

Het sectorconvenant eindigt hetzij bij het verstrijken van de looptijd, hetzij bij onderlinge overeenkomst tussen de partijen, hetzij door opzegging. De partijen kunnen op elk moment het sectorconvenant opzeggen, mits ze een opzegtermijn van 6 maanden in acht nemen. De kennisgeving van de opzegging gebeurt per aangetekende brief. De opzeggingstermijn begint te lopen vanaf de eerste werkdag na de kennisgeving. Het sectorconvenant kan door de Vlaamse Regering worden beëindigd zonder inachtnaam van een opzegtermijn en zonder dat het aanleiding kan geven tot de betaling van een vergoeding als het algemeen belang dat in buitengewone omstandigheden vereist. Als bij de evaluatie door het departement Werk en Sociale Economie wordt vastgesteld dat de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties op ernstige wijze tekortschieten in de verwezenlijking van de beoogde doelstellingen, kan de Vlaamse Regering het sectorconvenant eenzijdig beëindigen zonder opzegtermijn en zonder dat het aanleiding kan geven tot de betaling van een vergoeding.

Artikel 8. Wijzigbaarheid

De Vlaamse Regering bepaalt na voorafgaand overleg met de sociale partners in het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité de wijze waarop bijstellingen of wijzigingen van het actieplan of van de verbintenissen in het sectorconvenant tijdens de looptijd worden doorgevoerd.

Artikel 9. Controle en toezicht

De sociaalrechtelijke inspecteurs van de administratie zijn belast met het toezicht op de naleving van de bepalingen van het decreet op de sectorconvenants en de uitvoeringsbesluiten ervan. De Vlaamse Regering kan in het geval van een vastgestelde inbreuk het sectorconvenant opschorten.

Opgemaakt in drie originele exemplaren waarvan elke partij een exemplaar ontvangt.

Namens de Vlaamse Regering,

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport,
Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

De heer Ben WEYTS

Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw,

De heer Jo BROUNS

Namens de sociale partners van de Grafische sector (PC 130),
met als vertegenwoordigers voor de werkgevers:

Mevrouw Ilse STRAETMAN,
Voorzitter raad van bestuur GRAFOC vzw,
Vertegenwoordiger Vlaamse nieuwsmedia,
HR Manager Printing Partners Beringen

De heer Denis GEERS,
Voorzitter raad van bestuur Febelgra vzw,
CEO Graphius

met als vertegenwoordigers voor de werknemers:

De heer Jef BOONEN,
Ondervoorzitter GRAFOC vzw,
Secretaris ACV, Bouw,
Industrie & Energie

De heer Jan MEEUWENS,
Bestuurder GRAFOC vzw,
Federaal Secretaris BBTk